

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

A MÉHÉSZEGYESÜLET HIVATALOS LAPJA

Felelős szerkesztő:
TÖRÖK BALINT
EME tb. alelnök—főtitkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ,
Str. A. Muresan 10.
Telefon 21-58. sz.

Szerkesztő:
SEYFRIED FERENC
az EME titkára.

Kiállítás...

Írta: **Bálint Ferenc.**

A történelem az élet kútforrása. A múltból erőt meríthetünk a jövő küzdelméhez. Így az 1880-ban alapított „Erdélyi Okszerü Méhész Egyesület“ is működése során számos megpróbáltatáson ment keresztül, amíg eljutott a mai E. M. E.-hez. Régimúltu egyesületünk története gazdag a küzdelmes években, de a szívós és kitartó munka sohasem engedte egy percre sem elaludni a Transilvania méhészei fölött lángoló mécsest. Majon mi fűtötte nagynevű vezetőit, hogy minden nehézséget leküzdve, törhetetlen erővel vigyék előre méhészetünk ügyét? A hit! Hit a méhészet jelentőségében. A méhészet nagyszerűen kiigézi a mezőgazdaságot, kertészetet és jó mellékjövedelmet biztosít a vele foglalkozó egyéneknek s amit már előbbi cikkünkben is hangoztattunk, amikor kisebbségi életünkben elvesztette valaki az állását, a méhészet biztosította a napi betevő falatát. Ez a méhészet jelentősége és az ebbe való hit fűtötte egyesületünk lelkes vezetőit. Megragadni minden alkalmat, ami fennmaradásunkat elősegíti. A hit pedig a méhek iránti szeretetből eredt. A hit adta a buzgalmat, a szeretet pedig a kitartást és alázatosságot. Ez az igazi méhész erkölcs és ez hoz a megértés jegyében mindnyájunkat — magyar méhészeket — olyan közel egymáshoz.

A kiállítások fénypontot jelentenek egyesületünk történetében. A „Méhészeti Közlöny“ régebbi számaint lapozva, megállapíthatjuk, hogy a kiállítások alkalmából jelentős elhatározások születtek, amelyek megmutatták a helyes utat. Egyesületünk mostani nagy elhatározása, az ötéves munkaterv, csak kitartó és szívós munkával valósítható meg részleteiben. Egyik fontos pont a mostani kiállítás, amelyen nagymúltu egyesületünkhöz méltóan kell résztvennünk. Nem hiányozhatik tehát egy tanács sem a nagy megmozdulásból. Legyünk ott mindnyájan! Aranyozzuk be a kiállítás dátumával egyesületünk történelmének ezen évét is tegyük fénylőponttá, amely bevilágíthat a jövőben követendő utakra.

Az egyesületi kaptárokban való méhészkedés eredményének megállapítása

Az idei év volt az első, amikor a 2 év előtt megjelent egyesületi kaptárak eredménye először volt számbavehető, mivel az első év azok benépesítésével telt el.

Eddig felülről kezelhető 25/40 cm. nagyságú, a kiselméretével felül lévő, hidegen elhelyezett fekvő kaptárakba méhészkedtem.

Minden igyekezetem dacára, a clujji viszonyok mellett eredményt nem tudtam elérni, mivel a bevételek csak igen kivételes esetekben fedezték a kiadásokat.

Az alapos meggondolás és hasznos tanácskozások eredményeképpen megjelent új egyesületi kaptárak közül két év előtt a Cluj-környéki viszonyoknak megfelelőnek gondolt, kis kaptárt állítottam be próbaképpen, az apahidai méhesembe. Jól megszerkesztett kaptárméretek igazolására sietve közlöm az első számbavehető eredményeket.

A 25/40 cm. méretű fentebb leírt régi kaptáraimban kezeltegerősebb családomtól az idei pergetés során 8 kgr. méz tudtam elvenni, dacára annak, hogy lépépítéssel ezen családokat nem kellett terhelnem. A fészekben k. b. 10 kgr. méz maradt.

Az egyesületi kis kaptárban lévő családtól, amellyel, hogy ez év folyamán a fészekben 2 keretet, a mézelőben pedig 10 tehat összesen 12 teljes keretet kellett kiegészítenie — k. b. 3 kg. méz volt elvehető úgy, hogy a fészekben lévő keretek érintetlenül maradtak.

Az egyesületi kis kaptárban tehát 3,7-szer volt, azonos viszonyok mellett több termelhető, mint az átalakított, országos méretű kaptárokban. Tehát egy egyesületi kis kaptárban lévő család majdnem annyit termelt, mint 4 család a régi országos méretűben.

Tekintettel arra, hogy az ilyen kevés család összehasonlítása nem adhat teljes tájékoztatást, tisztelettel felkérem azokat a méhésztársaimat, akik már az idén az új egyesületi kaptárukból pergettek, az eredményeket úgy az egyesületi kis- és nagy kaptárakra, mint egyéb alkalmazásban lévő kaptáraikra vonatkozóan egyesületünkkel közölni sziveskedjenek.

A teljes tájékoztatás, az eredmények egységes összehasonlítás és elbírálása céljából ezen jelentésekben a következő kérdésekre kellene megfellelni:

1. Hány kg. méz volt az egyes különböző típusú kaptárak mézelőjéből elvehető?
2. Hány kg. méz maradt pergetés idején a fészekben?
3. Mennyi (hány keret) építési munkát kellett végezni a pergetés idejéig az egyes összehasonlításképpen megfigyelés alá vett családoknak?

4. Mennyi volt termelhető átlag az egyesületi kis- és nagy kaptárban?

5. Mennyi volt termelhető átlag az egyéb típusú kaptárakban?

6. Milyen volt a telető méz elhelyezkedése, elég hely állott rendelkezésére a kereten?

7. Hogyan fejlődött tavasszal a család, rohamosan-e vagy csak lassan?

Az egyszerűség és a könnyebb végrehajtás kedvéért a legcélszerűbb a különböző kaptártípusokban lévő családok közül a legerősebbeket kiválasztani, s azokra a fentebbi kérdésekre vonatkozó adatokat már a tavaszi időtől kezdve pontosan feljegyezni. Akik ezen adatokra eddigi feljegyzéseik alapján nem tudnak pontos feleletet adni, kérjük, hogy a jövőt illetően legyenek szívesek kellőképpen eljárni.

Pohl Béla.

A tökvirágról.

Lapunk hasábjain több megfigyelést közöltünk a tökvirágról, arra vonatkozóan, hogy a becsukódó tökvirág zár-e magába méhét, vagy nem. Alább közlünk két újabb alapos megfigyelést és kérjük azokat kiegészíteni, hogy az őszi nagy méhésznapon személyesen letárgyalhassuk a kérdést.

Több évi megfigyelésem szerint a tökvirág becsukódásakor méhét nem zár magába. U. i. a tökvirág nyáron, ha harmat volt és napfényes az idő, reggel 8—9 órakor bezáródik, mivel ak-

Mézpergető gépek

minden nagyságban,

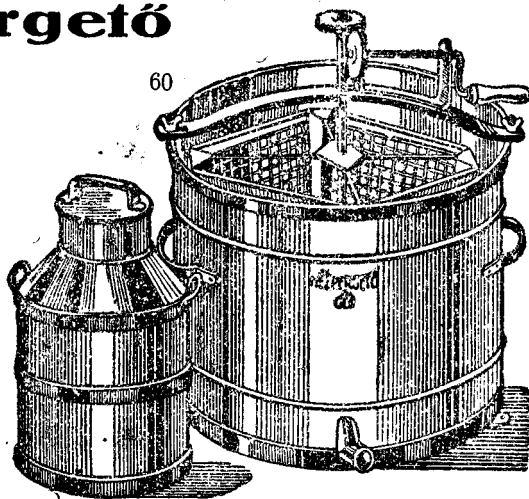
mézesbödönök, mézsűrők állandóan kaphatók

Zeiler József

bádogosnál

CLUJ

Astória-szálló mellett.

korra már nincs elpárologtatni való. A becsukódás azonban nem olyan erős, hogy a kehelyben „kincset bányászó munká ki ne jöhessen. A virág záródásának kezdete egyben a nektápadását is jelenti, így a méhek nem is kútatnak utána.

A tökvirág azonban a méhekre károsná válhat. Huzamsabb esőzések idején több beteg méhet lehet látni, úgy a csukottökvirágon, mint a kinyílton. A magyarázata szerintem a következő: A nedves, párás időjárásban a tökvirág el akarja párologtatni a felesleges nedvességet. Az állandó csapadék miatt azonban a virágpór és nektár elkeveredik és erjedésnek indul. A képződött folyadék keserű ízű és igen nehéz szagú, amitől a méhek megbetegednek. A fentieket nem minden nyáron tapasztaltam csupán, amikor az időjárás elősegítette a tökvirág nektárjának erjedését. A tökvirágnál található elhullott méheket szerintem ezzel magyarázhatjuk meg. Részemről azok táborába csatlakozom, kik a tökvirágot a hasznos mézelő növények közé sorozzák.

Hirip.

Kánya Albert

*

A tökvirág összecukódását csak 42 C^o-os napon mért melegen tapasztaltam. A virágok azonban csak este zártak nagyobb mértékben, amikor a munkásaink már mind hazatértek. Több virágot szétnyitottam, de halott méhet még egyben sem találtam. Ellenben a fejre és torra igen sok virágpór ragad rá, ami nagymértékben nehezíti munkájukat és a szórget gyors lekopását idézi elő.

Zárnești.

Kuderna Ferenc

Könyvismertetés.

Egyszerű anyanevelés. Irta: Dr. Örösi Pál Zoltán, megjelent a „Jugoszláviai Méhészet” kiadásában 86 oldalon több képpel. Beszerezhető vagy meghozatható nagyobb könyvkereskedések útján. Cím: *Bogojevó Jugoszlávia*. A jövedelmező méhészet egyik alapfeltétele a rendszeresen és szorgalmasan petező fiatal anya. Idős, kimerült anyás családoktól eredmény nem várhatunk. Nagy érdeklődéssel olvastuk tehát az Udvarhelymegyéből származó, immár az egész világon elismert méhészeti tudósunk tollából megjelent kis könyvet. Örösi Pál Zoltán dr. műve hézagpótló a magyar méhészirodalomban és felöleli az anyanevelés minden kérdését, nyelvezete világos és az eljárásokat gyakorlati szempontból ismerteti. Nem a nehézkes rendszereket, hanem a gyakorlatban is kipróbált, jó eredménnyel keresztül vihető anyanevelést írja le. Könyvszerencsésen kiegészíti „Az anyák beadása a családokhoz” és „Az anyajelzés” című fejezet. Tekintve, hogy az anyanevelés a méhnemesítésnek is alapja, vegye meg és olvassa el minden magyar haladó-méhész.

A méhek költésrothadásáról.

Irta: Dr. Örösi Pál Zoltán (Berlin—Dahlem.)

(1. közlemény.)

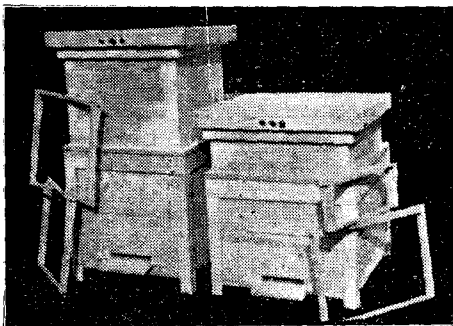
A „költésrothadás“ nem egy, hanem több egymástól független betegség. Ezen a néven általában a fiasítás *baktériumok* által okozott *fertőző* betegségeit foglaljuk össze. Egyik másik nemzet irodalma, így pl. a magyar is, a költésrothadáshoz sorozza a megjelenésében hasonló és szintén *fertőző*, de *nem baktérium* okozta tömlős fiasítást, vagy ahogy magyarul megszoktuk, a tömlős rothadást. A méhészek pedig sokszor az éhség, hideg, meleg miatt elpusztult fiasítást is költésrothadásnak hívják és megkülönböztetésül nem *fertőző* költésrothadásról beszélnek. Helyesebb, ha az ilyen fiasítást külön választjuk a költésrothadástól.

A különféle költésrothadások elnevezése a magyar irodalomban nem állapodott meg. Ez sok zavart okoz. Az elnevezésnek olyannak kell lennie, hogy félreértésre, összezserélésre ne adjon okot. Tizenkét évvel ezelőtt a következő három nevet használtam a költésrothadásokra: 1. Gyászos költésrothadás, 2. enyhébb költésrothadás, 3. tömlős rothadás. Különösen a „gyászos“ elnevezést kifogásolták. A „gyászos“ szóval a betegség igen veszedelmes voltát akartam kifejezni; ez a baj valóban gyászt hoz a méhesre. Lehetséges, hogy ennél szerencésebb elnevezés is akad, de a magyar irodalomban szereplő többi nevet sem találok jobbnak és *kifejezőbbnek*, ezért hát mai napig megmaradtam írásaimban ennél a három névnél. Az angol, francia és román nyelvű irodalomban használatos amerikai költésrothadás és európai költésrothadás könnyen észben tartható és megkülönböztethető nevek, tehát a gyakorlat igényének megfelelőnek, de mindenképpen tévesek. Az amerikai költésrothadás ugyanis nem Amerikából származik, hanem éppen ellenkezőleg, Európából hurcolták be Amerikába. Ez a betegség a régi európai méhészkönyvek tanúsága szerint vigan pusztított Európában akkor, amikor Amerikában még mézelő méh sem volt. A mézelő méhet ugyanis alig százötven évvel ezelőtt vitték be Észak-Amerikába, Délamerikába pedig csak kb. kilencven éve importálták. A németnyelvű irodalomban is olyan zavar uralkodott az elnevezésekben, mint a magyarban, míg végül 1924-ben össze nem ültek a németországi, ausztriai és svájci szakértők és meg nem egyeztek. Megegyezésük szerint a gyászos, vagy amerikai költésrothadás *rosszindulatú*, az enyhébb vagy európai költésrothadás neve *jóindulatú* költésrothadás. Azóta azonban kivált Svájcban bebizonyosodott, hogy a jóindulatú költésrothadás sokszor bizony nagyon is rosszindulatú tud lenni. Néhány éve megbomlott a németek egységes névhasználatára azért is, mert a svájciak megmaradtak az 1924-es nevéknél, a németbirodalmi méhészeti irodalom ellenben a jóindulatú költésrothadástól különválasztotta a savanyú-fiasítást, vagy jobb magyarsággal fiasítássavanyodást. Mindezt azért bosszátottam előre, hogy azok, akik idegennyelvű szakmunkákat is

olvasnak, zavarba ne jussanak, másrészt pedig hogy az elnevezésekben világszerte mutatkozó nehézségre rámutassak.

A költésrothadások okozóiról jóval többet tudunk, min négy évtizeddel ezelőtt, de az enyhébb költésrothadás kórokozói maig sincsenek közmegnyugvásra tisztázva. Valamikor, úg fél évszázaddal ezelőtt egyetlen bacillusnak, a *Bacillus alvei*-nel (= „méhkaptár bacillusnak“) tulajdonítottak minden költésrothadást. Ennek a nézetnek a szószólója az angol Cheshire volt. Később a White amerikai tudós vizsgálatai alapján a gyászos költésrothadás okozójául a *Bacillus larvae*-t, az enyhébb költésrothadás okozójául a *Bacillus pluton*-t, a tömlős rothadáséul pedig „szűrhető víruszt“ tartották. (Szűrhető vírusznak nevezik azokat a baktériumoknál is kisebb kórokozókat, melyek még a baktériumokat visszatartó finom szűrőn is átszűrhetők. Ilyen vírusz okozza pl. a szarvasmarha száj- és körömfájását.) A White fölfogása szerint a *Bacillus alvei* nem okoz költésrothadást, hanem csak kísérője az igazi kórokozónak, ahogy pl. a dögevő madarak kísérik a háború pusztítását. Ehhez hasonlóan „kísérő baktérium“ volna még a *Bacillus orpheus*, *Bacillus lanceolatus*, *Streptococcus apis*. A legutóbbi tíz esztendő szorgalmas bakteriológiai kutatása megerősítette, hogy a gyászos költésrothadást a *Bacillus larvae* okozza, azt sem vonta kétségbe, hogy a tömlős rothadás okozója vírusz. Az enyhébb költésrothadás kórokozójául tulajdonított *Bacillus pluton* körül azonban vita kerekedett s ez maig sem ült el. A vita a következő kérdések körül mozog: 1. Kórokozó-e a *Bacillus pluton*? 2. A *Bacillus pluton* és *Bacillus alvei* két különböző baktérium-e, vagy pedig ugyanegy baktériumnak két fejlődési alakja? 3. Kórokozók-e az eddig kísérőknek tartott baktériumok? 4. Vannak-e az említettekén kívül még olyan, eddig ismeretlen baktériumok, melyek költésrothadást okoznak? 5. Egy betegség-e az enyhébb költésrothadás, vagy pedig több egymáshoz hasonló betegség lappang ez alatt a közös név alatt? (Folyt. köv.)

Raktáron tartom az **Egyleti nagy és egyleti kis kaptárokat**

Egyleti kis

Egyleti nagy

Megrendelésre vasuton is szállítom. Készíték rendelés után bármilyen más kaptárokat is. — Ugy a kis Egyleti, mint a nagy ára **620** lei teljesen felszerelve. — Gépen csapzott vályus keret darabonkénti nagyság szerint 3—4 lei. Keretléc 100 folvó m: 10 mm. vastag 150 lei. 8 mm. vastag 130 lei. 6 mm. vastag 110 lei.

Kérdésre válaszbélyeg ellenében felelek.

Megrendelések:

VARADY BÉLA kaptárkészítő üzeme Cluj, Str. Reg. 83. Inf. Nr. 4 címre küldendők. - Fiókraktár: Vásárhelyi Albert méhész. Aiud, Str. Mărășești 2

Junius.

Cluj, megfigyelő: *Stief Ottó*. Az akácvirágzás kezdete június 1—10, hárs és pamutkrepin virágzása június 21—30. A Mérleges kaptár sulya 48 kg.

Dej, Someş megye, megfigyelő: *Borbély Lajos*. Akác jun. 3—12, hárs jun. 20.-án kezdett virágozni. Legnagyobb napi teljesítmény jun. 5-én 4.5 kg, jun. 6-án 5 kg, jun. 9-én 4 kg, legkisebb teljesítmény jun. 15—19 ig 5 napi eredmény 0 kg. Június hóban a gyarapodás nettó 45 kg. Mérleges kaptársuly 95.5 kg a feltett mézür sulya 12 kg.

Luca, Mureş megye, megfigyelő *Péter Domokos*. Csapadék jun. 14, 15, 18, 22 és 26-án volt. Hárs 20-án virágzik. Csak egy család rajzott. Mérleges kaptár sulya 52.80 kg.

Purcăreni, Braşov megye, megfigyelő: *Barkó András*. Akácvirágzás kezdete jun. 3, vége 15-én. Első rajok jun 5—10-én.

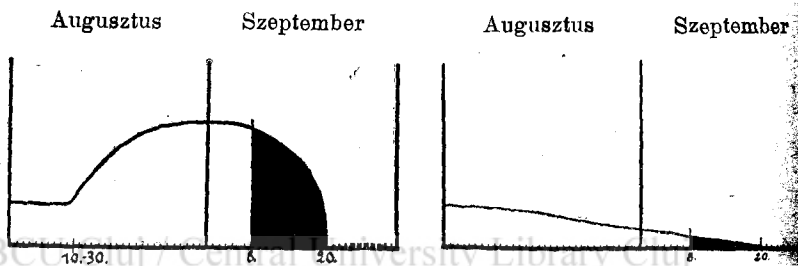
Unirea, Turda megye, megfigyelő: *Bognoczky József*. Akácvirágzás június 13-ig. Gyarapodás június hó végéig 20—40 kg. A Mérleges kaptár jun. 25-én megrajzott.

Megfigyelő állomások	A mérlegen álló kaptár	A kaptár súlyváltozása (10 naponként dekagramm)			Hőmérséklet C°						Csapadék mm	Napok száma							
		gyarapodás			legnagyobb			legkisebb				Tulnyomón		szél-viharos	kirepülő	gyűjtő			
		1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.		derült	borult						
Cluj	Egyleti nagy	600	150	150	—	—	—	27	32	35	11	9	10	22	25	5	4	29	27
Dej	Egyleti nagy	2100	1000	1400	—	—	—	31	30	37	10	8	12	—	23	7	2	26	28
Luca	Orsz. 3 keretsoros	795	370	435	—	110	20	19	20	22	13	12	16	47	20	10	2	28	26
Purcăreni	—	—	—	—	—	—	—	27	28	30	5	8	11	—	24	6	—	27	27
Unirea	Álló 36 × 20	1610	430	—	—	—	—	29	31	32	6	8	11	17	26	4	2	27	27

Augusztus a méhészetben.

A vándorlás és az őszi serkentő etetés ideje. Az idén júliusban is bőven volt dolga a pergetőnek. Itten Cluj-on, nem a legkedvezőbb hordási viszonyok mellett is, a felsőkijárós „Egysületi nagy” kaptárnál már a 2-ik és 3-ik mézúrt kipergethettem, ami családonként átlag 40—50 kg. mézhozamnak felel meg. Vidéken — ahol jobbák a mézelési viszonyok — biztosan sokkal jobb eredményeket értek el.

Oly vidéken, ahol augusztusban már nincsen semmi hordás, az ügyes méhész, ha ideje megengedi, jó méhlegelőre vándorol méheivel. Az „Egysületi nagy- vagy kis” kaptárnál a kaptár retek fölé keresztben két vékony lécet szegez, hogy így jól rögzítse őket, fölteszi a félmagas mézúrt üresen (ebbe menekülnek a méhek szállítás közben) és csak egy drótszítás kerettel takarja.

Serkentő etetés vagy őszi hordás augusztus 10—30 között

Serkentő etetés és őszi hordás hiányzik

A fiasítás fejlődésének görbéje. Jól látszik, hogy serkentés vagy őszi hordás nélkül kevés fiatal méh kell ki (feketített rész) és így öreg méhekkel telejűk be a családot

be. Miután mindezeket néhány csavarral vagy szeggel megsíttette, bátran felrakhatja őket autóra vagy vasútra és biztosan minden baj nélkül érkeznek meg a vándortanyára. Ne felejtse el, hogy csak erős és egészséges, fiatal anyával bíró családok alkalmasak vándorolni.

Aki nem vándorolhat és környékén hiányzik a természetserkentéshez szükséges hordás, az e hónapban feltétlenül etesse serkentőleg méheit! Ez azért fontos, mert éppen augusztusban helyezük le a méheink jövő évi teljesítményének az alapját. Ugyanis csak az ebben a hónapban született méhek telelnek és lesznek a tavaszi gyűjtő-méhek. Később azért nem ajánlatos a serkentő etetés, mert akkor már hiányzik a jó eredményt biztosító elégséges virágpor. A serkentő etetés által, amely cukoroldatnak (1 rész cukor, 1 rész víz) naponkénti $\frac{1}{4}$ literes adagból áll (csakis este), az anya petézését fokozzuk, nagy gondot fordítsunk azonban arra is, hogy gazdag virággal a hordás is legyen. Ezen irányban, ha a környékbeli méhészek összefognak, jó eredményt érhetnek el azáltal, hogy mindenfelé

ültetnek, kertekben, utak, patakok mellé és más parlagon heverő helyekre virágport termő növényt és a szomszédaikat is hasonló növények ültetésére biztatják.

Az a méhésztárs, aki nem vándorol, levette már a mézűrt és a mézkereteket jó helyen elraktározta. Most át kell vizsgálni a családokat, hogy a sötét, régi lépeket kivegyük és a téli fészkek helyes képződését elősegítsük. Ha ilyen régi lépekben még méz és fiasítás van, akkor ezeket a költőtér szélére helyezük, a mézes sejteket előbb természetesen lefedelezzük. Ne hagyjunk a fészkekben még teljesen ki nem épített vagy egészen friss lépet, amelyben még nem volt fiasítás.

Csakis a legjobb, legértékesebb anyákat vigyük át a 3-ik évbe. Minden más anyát fiatal anyával helyettesítsünk a tartalék anyanevelőből. Elvünk legyen: **csakis erős családokat teletelünk át!** a gyengéket inkább egyesítsük. A fel nem használt fiatal értékes anyákat az anyanevelőben is áttelelhetjük, de elég mézük és legalább 3 költőlépes fészük legyen.

Ahol serkentően etettünk, ott vigyázzunk az élelemre, mert ezek a családok a gazdagabb fiasítás miatt, több téli eleséget kívánnak. A téli eleségnek nem megfelelő méz, mint pl. a mézharmat-, fenyő- és mezei virágméz eltávolításáról mostan gondoskodjunk. Ha nincsen más mézünk, akkor egészen bátran etessük fel cukoroldatot (1 rész cukor, 1 rész víz), méheink ezzel is nagyon jól teletnek át.

Ha a természet már beszüntette nektáradohányát, a méhek gyűjtési ösztöne könnyen helytelen irányba tévedhet. Mindenütt, ahol csak édességet szimatolnak, beállítanak a kis torokosok. Jaj annak a családnak, amely nem képes mézkészletét jól megőrizni és szükség esetén megvédeni! A legutolsó csepp méztől is kirabolják, ha a gondos méhésztárs közbe nem lép. Éppen azért, különösen ebben az időben nagyon vigyázzunk arra, hogy sehol sem mézet, vagy más édességet el ne cseppentsünk és etetni is csakis este szabad, miután a méhek már nem repülnek.

Kedves méhésztársaimnak, akik anyaneveléssel, azaz méhenemesítéssel is foglalkoznak, megemlítem, hogy országrészünkben már évek óta **meghonosodott és nagyon jól bevált német, nemesített, „47-es törzsből“** személyesen hoztam petét és van már néhány szép anyabölcsöm. Majd későbben bőven beszámolok mindenről.

A viszontlátásra a szeptemberi nagy méhésztalálkozón!

Stitz János.

A Méhészeti Közlöny országrészünk Méhészeti Egyesületének hivatalos lapja. Az egyesület tagjai a tagsági illetmény fejében kapják. Célja a haladó méhésztudomány körébe tartozó eszmék és új eljárások ismertetése. A tagtársak cikkeit, megfigyeléseit és közérdekű észrevételeit készségesen leközi. A lap terjedelme miatt fogjuk rövidre írásainkat és sorainkat vessük csak a papíros egyik oldalára.

Terjesszük lapunkat, mert ha a példányszámot megkétszerezhetnők, minden lapban több képet is közölhetnénk. Kéri az Egyesületi Tagok mindezirányu támogatását a szerkesztőség.

Egyleti élet

Tudnivaló

az EME által az EGE-vel karöltve 1938. évi szeptember h
1., 2., 3., 4. és 5. napjain Clujon rendezendő

**erdélyrészi méhészeti, kertészeti, háziipari
és képzőművészeti kiállítás és vásárról,**

A kiállítás csoportjai:

I. Méhészeti kiállítás.

A kiállítás és a vásár célja országrészünk méhtenyésztésének és méhészeti iparának fejlesztése és emelése, a szakismeretek terjesztése. A mézértékesítés előmozdítása. Az újabb tenyésztési eljárások, méhészeti eszközök, anyagok, felszerelési cikkek és szakirodalom bemutatása.

A kiállítás és a vásár csoportjai.

I. csoport. *Élőméhek*: kasokban, kaptárokban, anyanevelőkben, megfigyelő kaptárokban stb.

II. csoport. *Méhlakások*: kasok vesszőből, gyékényből, szalmából stb. különféle kaptárok, valamint kaptár alkatrészek, keretek, keretlecek, Hanemann rácsok.

III. csoport. *Méhészeti gépek, eszközök, anyagok*: pergető gépek, füstölők, fogók, kaparók, fedelező villák, távszögek stb.

IV. csoport. *Méz és viasz*: vegyes virág, hárs, akác, tisztesfű stb. méz, viasz nyersen, tisztítva.

V. csoport. *Feldolgozott méz és viasz*: házi mézestészta, mézespogácsák, mézbor, mézecet, stb. mülép, padlóviasz, viaszgyertya, viaszminták, viaszkenőcsök stb.

VI. csoport. *Szakirodalom*: szakirodalmi munkák, dolgozatok, tervek, rajzok, praeparatumok stb.

II. Kertészeti kiállítás.

A kiállítás e csoportját az E. M. E. az Erdélyi Gazdasági Egylet Kertészeti Szakosztályával karöltve rendezi.

A kertészeti kiállítás csoportjai: 1. Gyümölcskertészet. 2. Virág- és műkertészet. 3. Konyhakertészet. 4. Mézelő gyógy- és növények. 5. Kertészeti és terményfeldolgozó gépek, eszközök, anyagok. 6. Vegyitermékek, műtrágyák, növényvédelmi szerek és anyagok.

III. Háziipari és népművészeti kiállítás.

1. Az E. M. E. a jótékony nőegyesületek támogatása mellett háziipari kiállítást is rendez, tekintettel arra, hogy a méhésztársadalom tagjai is igen nagy számban foglalkoznak háziipari cikkek készítésével.

A kiállítás csoportjai: 1. Szőttemények. 2. Varrottások.

Fafaragászat. 4. Fonott munkák. 5. Agyagipari termékek.
Egyéb háziipari termékek: kő, márvány faragás, kötélverés
stb. háziipari termékek, melyek a fentebbi felsorolásban nem
zerepelnek.

IV. Képzőművészeti kiállítás.

A „Barabás Miklós Céh“ az Erdélyrészi Méhész Egyesület
kiállításával és kongresszusával kapcsolatban Clujon képzőművé-
zeti kiállítást rendez.

A kiállítás célja: az erdélyi magyar képzőművészek mun-
kájának a nagy közönség előtt való bemutatása.

A kiállítás tárgyai: festmények, rajzok, szobrok stb.

Tudnivalók a kiállítás és vásárról.

1. A kiállítás és vásár ideje: 1938. szeptember 1-től 5-ig tart.
2. A kiállítás helye: Cluj, Katolikus Kör, Str. Kogălniceanu
7. szám alatti udvarán és termeiben.
3. Helydíjak: Alap- és falterület fedett zárt helyen m²-ként
300.— Lei. Fedett nyitott helyen m²-ként 200.— Lei. Szabadban
n²-ként 100.— Lei. Akik a beküldött minta mézet és viaszt a
rendezőség rendelkezésére bocsájtják, helydíjat nem fizetnek.
4. A helyigények a bejelentés sorrendjében elégittetnek ki.
5. A beküldendő méz minimuma a kostolóval együtt 3 kg.
6. Kitüntetések: A kiállítás minden csoportjában arany,
ezüst, bronz érmek és oklevelek állanak a bírálóbizottság
rendkezésére. Esetleg pénzdíjak is.
7. Tűz és betörés elleni biztosítás díja minden megkezdett
1000 lei érték után 2 lei, mely összeg a bejelentéskor a hely-
díjjal együtt fizetendő.
8. Bejelentések 1938. augusztus hó 15-ig, a hely és bizto-
sítási díjakkal együtt az E.M.E. titkári hivatala (Cluj, Str. Andrei
Mureșan 10) címére küldendők be.
9. A katalógust a bejelentésekből állítják össze.
10. A hirdetés a katalógusban oldalanként 600 lei, fél oldal
300 lei negyed oldal 150 lei, szalaghirdetés díja 100 lei. Boríték
oldalon 1000 lei.
11. A kiállítandó tárgyak beküldési határideje augusztus
hó 27.
12. A kiállítás látogatói és kiállításra beküldendő tárgyak
számára kedvezményes utazási, illetve szállítási díjtételek enge-
deleyezését kérte az E.M.E. a C.F.R.-től.
13. A kiállítási tárgyak vasúttól való beszállítását a Deutsch
Testvérek szállítási vállalata (Cluj, Piața Unirii 23 sz.) eszközli
és pedig 100 kg-ként 15 lei egységáron.
14. Eladási jutalék. A kiállításon és vásáron eszközölt
eladás, vagy felvett rendelés után az érték 2 százaléka a kiál-
lítási iroda pénztárához nyugta ellenében befizetendő.
15. Kártérítés. A kiállított tárgyak lelkiismeretes őrizteté-
séről a rendezőség gondoskodik, ezokat biztosítja. Az esetleges
károkért a rendezőség a felelőséget a biztosító társaságra hárítja.

15. A kiállítás tartama alatt a cluji kereskedők méhkirakat-versenyt rendeznek.

17. A kiállítás és vásárral kapcsolatos kérdésekben felvilágosítást nyújt az E. M. E. titkári hivatala (Cluj, Strada Andrei Mureşan, Attila u. 10.)

Részletes napirend.

Szeptember hó 1-én csütörtökön, délelőtt 11 órakor kiállítás és vásár ünnepélyes megnyitása, a kiállított tárgyak bírálati eredményének kihirdetése, a kiállítás megtekintése, tánczene.

Délben 1 órakor : közébed az „Amerika“ étteremben, Pia Unirii 23. szám.

Délután 4 órakor : Az E.M.E. méhészeti kongresszusának megnyitása.

Tárgysorozat.

1. A cluji földészek énekkara alkalmi dalokat ad elő.
2. Elnöki megnyitó, tartja : *Pohl Béla*, az E.M.E. elnöke
3. *Török Bálint*, az E. M. E. t. b. alelnök-főtitkára előadása tart : Az ötéves munkatervről.
4. *Pop Silvius*, a bonfidai állami ménes gazdasági intéző előadása : A méhnevesítésről, kétanyás rendszerről, a hizlalásról és a Hanemann-rács kiküszöböléséről.
5. *Gáll Imre*, nyugalmazott méhészeti szakiskolai igazgató (Gödöllő) előadása : A méhgazdaság üzemtanáról.

Szeptember hó 2-án pénteken, délelőtt 9 órakor :

1. *Dr. Parádi Kálmán* orvos, előadása : A méz mint táplálék és gyógyszer.
2. *Dr. Stitz János* vegyész-mérnök (Pécs), előadása : A méz és viasz vegytana.
3. *Oprean Ioachim* (Târnovița), előadása : A költészet méhészetről.

4. Délben 1 órakor közébed.

Délután 3 órakor :

1. *Stitz János*, E. M. E. alelnök előadása : A német méhnevesítés rendszere és eredményei.
2. *Seyfried Ferenc* E. M. E. szerkesztő-titkár előadása : A méz márkázásáról.
3. *Biró Pál* méhészeti szakiró, előadása : A mézelő növények tanulmányozásáról.
4. Kirándulás a Botanikus kertbe, a mézelő növények tanulmányozására.

Szeptember hó 3-án szombaton, délelőtt 9 órakor :

Az E.G.E. kertészeti és gyümölcsészeti szakosztályának alakuló közgyűlése.

1. Elnöki megnyitó, tartja : *Dr. Szász Pál*, az E.G.E. elnöke

2. Az E.G.E. kertészeti és gyümölcsészeti szakosztályának gyrendjét ismerteti: *Török Bálint*, az E.G.E. igazgatója.

3. **Választások.**

- a) egy szakosztályi elnök,
- b) két szakosztályi alelnök,
- c) egy szakosztályi előadó,
- d) egy szakosztályi jegyző.

4. *Gogomán Ferenc*, gyümölcsstermelő, előadása: A kivi-
re és piacra szánt gyümölcs válogatásáról és csomagolásáról.

5. *Fülöp Ferenc* mérnök előadása: A romániai gyümölcs-
vitelről.

6. *Biebert Ferenc*, okleveles kertész, előadása: A gyü-
mölcsvédelemről.

7. *Veres István* előadása: A méhészet jelentősége a gyü-
mölcösben.

Délután 4 óraker:

Háziipari és népművészeti előadások.

1. *Dóczyné Berde Amál* előadása A népművészet lelke.

2. *Dr. Koronka Pál* előadása: A gyapju háziipari feldol-
gozásáról.

3. *Dr. Kelemen Lajos* előadása: Az erdélyi magyar házi-
ipar multja.

September hó 4-én vasárnap, délelőtt 10 óraker:

1. Az okleveles gazdák találkozója az E.G.E. székházá-
ban. A kiállítás és azután a gazdasági akadémia megtekintése.

2. Délben 1 óraker közebed.

September hó 5-én hétfőn, reggel 9 óraker:

1. Kirándulás az E.M.E. házsongárdi méhészeti telepére.
ismertető előadást tart *Stief Ottó*, az E.M.E. alelnöke. Találko-
ás a kiállítás épületének bejáratánál.

2. Délben 1 óraker közebed.

3. **Délután 4 óraker:**

A méhészeti tanfolyam ünnepélyes megnyitása az E.M.E.
házsongárdi méhészeti telepén.

4. **Délután 6 óraker:**

A kiállítás bezárása.

A kiállítás tartama alatt előreláthatólag minden este sza-
badtéri előadást fog rendezni a cluji Magyar Színház.

A kiállítás és vásár tisztikara

Elnök: Pohl Béla, az E. M. E. elnöke.

A kiállítás tiszteletbeli elnökei: *Dr. Szász Pál*, *Máriaffy Lajos*, *Gr. Teleki Béla*, *Gr. Teleki Ádám*, *Păcăla tábormok*, *Dr. Borza Sándor*, *Balázs István*, *Br. Huszár Pálné*, *Dr. Nemes Jariu*, *Banga Ferenc*.

Társelnökök: *Schultz Rezső*, *Dr. Berde Amál*, *Dr. Mikó Lőrincné*, *Br. Mansberg Margit*.

Alelnökök: Stief Ottó és Stitz János, az E. M. E. alelnök
Tb. alelnökök: Szeghő Dénes, Szász Ferenc, Telegdy Mikó László, Csiki Sándor, Szilágyi András, Karsay Ferec Zágoni Mihály, Kremnitzkyné, Frölich Ilona, Szabó Józsa Gürtler Kornél, H. Balla István, Blénessy Károly, Csor Endre, Györbiró Géza, Scheitz Vilmosné, György Lajosné, Le Jóska.

Igazgató: Török Bálint, az E. M. E. tb. alelnök-főtitkár

Titkárok: Seyfried Ferenc, Ulmann Ferenc, Vásárhel Z. Emil.

Tb. titkár: Trief Augusztin.

Jegyzők: Bedő Albert, Benczedy Márton, Adoján Jen

Pénztárnokok: Szathmáry Ilona, Hirschfeld Lajos.

Őszi méhészeti tanfolyamok. Az EME három őszi méhészeti tanfolyam rendezését határozta el. Mivel számos érdeklődtek olyan vidékről is, ahonnan egyesületünk központj nehezen közelíthető meg, igyekeztünk azokat olyan helye rendezni, ahol a tanulni vágyó méhészek könnyebben meg közelíthetik. Az első tanfolyam *Dobra-n* lesz *Sălaj* megyében augusztus 5—13-ig; jelentkezéseket elfogad: *Kállay Jenő*. A második tanfolyamot *Satu-Mare-n* rendezzük, augusztus 18-tól 27-ig. Jelentkezni lehet: *Gerzsényi Elemérnél*. Címe: *Botiz Satu-Mare* megye. A harmadik tanfolyam Egyesületünk székhelyén lesz, szeptember 5-től 15-ig megtartva. A jelentkezéseket a titkári hivatalhoz kérjük küldeni (Cluj, Mureşan 10). A tanfolyamok teljesen díjtalanok, csupán 100 lei beiratkozási díj fizetendő, a vidéki tanfolyamoknál pedig kisebb pótdíj. Tanfolyamainkon előadják az okszerű méhészetet úgy elméletben, mint gyakorlatban. Annak befejeztével pedig a hallgatók vizsgá tesznek és látogatási bizonyítványt kapnak. A jelentkezéseket kérjük idejében megtenni, mivel tanfolyamainkat csak az esetben tarthatjuk meg, amennyiben legalább 30 hallgató jelentkezik. A tanfolyamok önzetlen és buzgó helyi szervezői készségesen nyújtanak felvilágosítást esetleges helyi kérdésekre. — A földmivelésügyi miniszterium 1938. július 2-án 9.459. szám alatt engedélyezte a fenti tanfolyamokat.

A C. F. R. féláron szállítja vissza a vándorlásra vitt méheket és méhészeti eszközöket.

Nagy sikerrel járt az E. M. E. által tett közbenjárás vándorméhészet fejlesztése érdekében. — Amint a Méhészet Közlönyben már közöltük, kéréssel fordultunk a C. F. R. vezető igazgatóságához, hogy szállítsa le a vándorlásra vitt méhészcsoportok, valamint eszközök fuvardíjtételét. A 82.533 R. A. 9. szám alatt iktatott kérvényre az alábbi választ kaptuk, amely fordításban szószerint közlünk:

A 210—938. számú hozzánk beadott kérvényükre tiszte-

ttel közöljük, hogy a Vezérigazgatóság engedélyezte, hogy a V-ik kiadásában megjelent helyi szállítási díjszabás I. részének 40-ik szakaszához 1938. augusztus 1-i hatállyal, a következő dalék pótolassék:

„A kasokban vagy kaptárokból feladott méheket, valamint méhészeti eszközöket, amelyek nyáron méhlegelővel rendelkező vidékre szállítanak, összesen visszaküldenek, a díjszabást a következőképp kell megállapítani: Az odaszállításnál a teljes díjtételt fizetik.

A visszaszállításnál a díjtétel 50% (ötven százalékát) fizetik a megelöl díjszabásból, de csak az odaszállításnál használt eredeti fuvarlevél alapján. Az odaszállítási fuvarlevél mellékelendő a hazaszállításnál kitöltött fuvarlevélhez.

A kedvezményes díjtételt a következő feltételekhez kötik:

1. A méheket május 1. után szállítsák oda, ahonnan még abban az időben visszaszállítják.

2. A visszaszállítást szeptember 1-ig bonyolítsák le.

Minden vagon méhet egy ember kísérhet, aki azonban meg kell állítsa a rendes III. osztályú személyvonat jegyet.

Örömmel hozza az EME tagjainak tudomására a fentieket és reméljük, hogy ez újabb ösztönzésül szolgál majd a sikeres vándorlás általános bevezetéséhez.

A kiállításra érkező tagok elszállásolása.

Az ország különböző részéről érkező tagok elszállásolásáról az E. M. E. tagok kebeléből alakult elszállásolási bizottság gondoskodik. Aki a bizottság munkáját igénybe akarja venni, jelentse be egy levelezőlapon szállásigényét legkésőbb augusztus 20-ig az E.M.E. titkári hivatalához (Cluj, str. Muresan 10), hogy idejekorán le tudjuk kötni a megfelelő szállást. Egyben kérjük közölni, hogy ki milyen szobát, esetleg étkeztetést igényel.

Egyben felkérjük az összes cluji Tagtársainkat, hogy mennyiben rendelkeznek nélkülözhető szobákkal, ahol a távolról jövő méhésztársaink szállást kaphatnak, jelentsék be azt legkésőbb (aug. 15-ig) az E.M.E. titkári hivatalába, hogy azt a legelőbbre vegyessük. Ugyanakkor kérjük közölni, hogy milyen módon tudják azokat tagjaink rendelkezésére bocsájtani.

Jelentsük be az őszi vándorlásra alkalmas területeket.

A M. K. múlt havi számában kértük méhésztársainkat, hogy jelentsék be a gazdag virágu vándorlásra alkalmas területeket az EME titkári hivatalában, Cluj, Muresan-utca 10 sz. Kérésünket megújítjuk, mivel a vándorlás szellemét csak úgy vihetjük át a jövőre, ha akadnak lelkes vállalkozók, akik a vándortanyát előre előkészítik. A bejelentésnél a következőket tudassuk: 1. Mire szokott a virágzás kezdődni és meddig tart? 2. Az utolsó vasutalomás neve és tengelyen hogyan közelíthető meg a vándorlás helye? Mibe kerül a fuvar? Van-e őrizhető vándortanya? Mennyi a helypénz, esetleg természetben fizethető járandóság esetlegesen?

Különlék

Legjobb és legolcsóbb gyomirtószerek utakra.

A kerttulajdonosok számára sok gondot és költséget okoz az utak gyommentesítése. Az állandó gyomlálás és daraszolás sok munkával és költséggel jár, a gyárilag előállított gyomirtó vegyszerek pedig aránytalanul drágák. A legolcsóbbnak bizonyult e célra a közönséges konyhasó.

A konyhasóból 15—20%-os oldatot készítünk és rózsás kerti öntözővel meglocsoljuk az utat. Elég, ha annyira öntözünk, hogy a víz ne folyjon el. Egy öntözőkannányi sós víz elég 4—5 négyzetméterre. Tekintettel arra, hogy a só ára 3.50—4 lej/kg-ként, egy négyzetméter terület gyommentesítése kb. 1—1.50 lejbe kerül. Tapasztalataink szerint a perje kivételével minden egyéb közönségesen előforduló gyomot gyökerestől kiirt a sós víz és többszöri öntözés után a perjét is. Erősebb oldat készítése esetén már az első öntözésnél a perje nagy részét is kiirthatjuk.

Új munkaerő a Méhészek Közlöny szerkesztőségébe

Az E. M. E. közgyűlése Sefried Ferencet, az egylet titkárát, aki 1937-ben egy fél éves külföldi tanulmányutot volt Németországban és Dániában, ahol méhészeti szakismereteit is nagymértékben bővítette, — szerkesztői címmel ruházta fel. Bizunk abban, hogy szerkesztői missziójában, hogy szerkesztői missziójában eddigi közismert és tevékeny munkásságát fokozottabban mértékben fogja kifejteni a mi szűkebb hazánk méhészetére érdekében a közjólétáért. Meleg méhésztársi szeretettel üdvözlöljük őt ebben a tisztségében és munkájában sok sikert és kitartást kívánunk.

Apróhirdetések

Olcsó és primaminőségű mülép „Oroszlán” védjegyű szavatolt valódi betegségmentes méhviaszból és minden méhészeti felszerelés olcsó, verseny nélküli áron kapható „Dzierzon” méhészetnél Oradea. Saját érdekében vásárlás előtt kérjen ajánlatot és képes árjegyzékét. 3

Blénessy Károly: „Gyakorlati Méhészek Könyve” című szakmunkája nélkülözhetetlen tanácsadó kezdő és haladó méhészeknek egyaránt. Az értéke könyv ára 116 lej, tehát 2 kg. mülép vagy ½ kg. mülép árából beszerezhető. Ajánlott postai küldésként céljára az áron kívül még 15 lej mellékelendő. Cim: Blénessy Károly, Sándominic, jud. Ciuc.

Méhésztársak! Három hordású vidéken, feljavított méhlegelővel eladó 3 méhcsalád, vándorkaptárokban és vándorkocsikban, szépen berendezett 300 négyzetméter területű kerttel, szobás és melléképületekkel áll lakással. Vasut- és autóbusszállomás mellett, megye székhely közelében. Szerényebb igényű családoknak biztosan megélhetés. Bővebbet Bíró Pál, Zimandul nou, jud. Arad. 106